

Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om fingeravtryck och annan signalementsupptagning;

PMFS 2020:14
FAP 473-1

beslutade den 20 november 2020.

Utkom från trycket
den 14 december 2020

Polismyndigheten föreskriver följande med stöd av 8 § förordningen (1992:824) om fingeravtryck m.m. och beslutar följande allmänna råd.

Tillämpningsområde

1 § Person- och signalementsuppgifter som tas med stöd av förordningen (1992:824) om fingeravtryck m.m. ska dokumenteras i enlighet med dessa föreskrifter och allmänna råd. Det gäller

- fingeravtryck och avtryck av hand, fot eller öra,
- fotografi,
- beskrivning av signalement, och
- ljud- och bildupptagning som filmats i syfte att föra upptagningen till signalementsregistret.

Allmänt råd

En persons utseende är föränderligt. Vid t.ex. jämförelse av ansikten kräver tekniken att underlaget som tas upp håller en hög kvalitet. Fotografier, beskrivning av signalement samt upptagning genom ljud och bild bör därför förnyas om det har förflutit mer än två år sedan dessa senast togs upp enligt 5 § förordningen om fingeravtryck m.m.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter och allmänna råd används följande uttryck med nedan angiven betydelse.

AFIS Polismyndighetens it-stöd för digital hantering och registerhållning av finger- och handflatsavtryck (automatiskt fingeravtrycksregister).

Daktyloskopera Att ta upp en persons fingeravtryck, handflatsavtryck, avtryck av fot eller öra, beskriva personens signalement, fotografera (porträtt eller kännetecken) eller filma personen genom ljud- och bildupptagning.

Durtvå Polismyndighetens it-stöd för brottsutredning och tvångsmedelshantering.

<i>LiveScan</i>	Polismyndighetens it-stöd för att digitalt ta upp fingeravtryck, signalementsuppgifter och fotografier.
<i>Signalementsregister</i>	Polismyndighetens register över fotografier av en persons porträtt och kännetecken, beskrivning av signalement samt ljud- och bildupptagning i enlighet med 5 kap. 14 § lagen (2018:1693) om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalogens område.
<i>Snabbsökning</i>	En funktion i LiveScan för att styrka en persons identitet om personen sedan tidigare finns med i fingeravtrycksregistret. För att styrka identiteten läser handläggaren av olika fingrar på personen.

Hur en daktyloskopering ska gå till

Daktyloskopering i LiveScan

3 § Vid daktyloskopering genom att ta fingeravtryck eller handflatsavtryck, beskriva en persons signalement eller fotografering ska i första hand LiveScan användas. Finger- och handflatsavtryck, signalementsuppgifter och fotografier ska registreras digitalt i enlighet med de instruktioner som ges i LiveScan.

Fotografier ska tas samtidigt som fingeravtryck.

Allmänt råd

Enligt 2 § andra stycket förordningen (1992:824) om fingeravtryck m.m. får fingeravtryck och fotografi tas av den som inte är misstänkt för brott om det behövs för att utreda brott på vilket fängelse kan följa. Sådant jämförelseavtryck får tas av målsägande eller av annan person som inte är misstänkt för brottet och som befunnit sig på brottsplatsen, för att klargöra säkrade avtrycks ursprung och därigenom underlätta utredningen.

4 § Identitetskontroll vid daktyloskopering ska styrkas av en s.k. snabbsökning, vilken ska ske i samband med att daktyloskopering utförs, eller när endast nya fotografier eller signalementsuppgifter tas.

Reservrutin

5 § Reservrutinen ska användas när det saknas tillgång till LiveScan eller när tekniken för tillfället inte går att använda. Reservrutinen består av bläck och papper. Fingeravtryck, handflatsavtryck inklusive handflatans yttre kant och signalementsuppgifter ska dokumenteras på formulär *Fingeravtryck och signalementsunderlag* (PM 473.1_02).

För finger- och handflatsavtryck och, vid behov, avtryck av fot eller öra, som är upptagna med reservrutinen, ska ett utskrivet och ifyllt formulär enligt första stycket skickas till: Polismyndigheten, NFC Stockholm, Fingergrupp 1, 106 75 Stockholm.

När reservrutinen används ska fotografier tas samtidigt som fingeravtryck.

6 § Fotografier och eventuell ljud- och bildupptagning ska tillsammans med ifyllt formulär enligt 5 § skickas per e-post till:
nfc.sthlm.personidentifiering@polisen.se.

Fotografier ska vara märkta på ett sådant sätt att det tydligt framgår vilken daktyloskopering de hör till.

Finger- och handflatsavtryck ska sparas i AFIS, medan övriga signalementsuppgifter ska sparas i signalementsregistret. Eventuella avtryck av fot eller öra och ljud- och bildupptagning ska sparas i det aktuella ärendet.

Dokumentation

7 § Beslut som fattas enligt 6 § förordningen (1992:824) om fingeravtryck m.m. ska dokumenteras i Durtvå. Det ska av dokumentationen framgå vem som har fattat beslutet samt när och på vilken grund det har fattats. Beslutsfattarens namn ska även skrivas in i LiveScan eller, om reservrutinen används, på formulär *Fingeravtryck och signalementsunderlag* (PM 473.1_02).

8 § Det ska av uppgifterna enligt 3 § framgå om dessa är tagna från en misstänkt person eller från en annan person, oavsett om det är LiveScan eller reservrutinen som används.

Placering av LiveScan

9 § Polisregionen ska ansvara för att LiveScan placeras på de orter där flest daktyloskoperingar genomförs.

LiveScan ska i första hand placeras på orter som har arrest och häkte. Därutöver ska LiveScan placeras på strategiska platser som är bedömda utifrån geografiskt läge och på beräknat inflöde av misstänkta och andra som enligt lag ska daktyloskoperas.

10 § Fördelning av LiveScan ska regelbundet utvärderas av respektive polisregion.

LiveScan får omfördelas utifrån ett prioriterat behov.

Allmänt råd

Ett prioriterat behov kan vara att antalet daktyloskoperingar minskar på en ort, men ökar på en annan.

Förmåga

11 § Polisregionen ska ansvara för att ha förmåga avseende instruktörer och utrustningsansvariga för LiveScan samt att det finns behöriga och lämpliga handläggare som kan utföra daktyloskoperingar motsvarande polisregionens behov för såväl normal rutin som reservrutin.

Allmänt råd

Det bör finnas minst en instruktör per LiveScan.

Kompetens och kvalitetssäkring

12 § En handläggare som har behörighet till LiveScan ska genomföra minst fem daktyloskoperingar, av god kvalitet, per år för att anses vara lämplig att utföra dessa.

Vid behov får instruktörer i verksamheten hålla repetitionsutbildning för handläggare som inte uppfyller kraven i första stycket.

13 § Handläggaren ska använda det kvalitetsstöd som finns i LiveScan för att få tillräckligt hög kvalitet på de fingeravtryck som tas.

Allmänt råd

I de fall kvalitetskraven är omöjliga att uppfylla, t.ex. för att fingrar saknas eller för att huden på aktuellt område är skadad, exempelvis för att huden är bortslipad, får handläggaren underlåta att använda kvalitetsstödet.

14 § Nationellt forensiskt centrum ska ansvara för kvalitetskontroll av inkomna fingeravtryck, fotografier och signalementsuppgifter.

Nationellt forensiskt centrum ska även ansvara för att regelbundet återkoppla till berörda handläggare och instruktörer om det finns behov av repetitionsutbildning för att uppfylla kraven på god kvalitet i enlighet med 12 §.

Undantag

15 § Polismyndigheten får, om det finns särskilda skäl, besluta om undantag från dessa föreskrifter.

1. Dessa föreskrifter och allmänna råd träder i kraft den 1 januari 2021.
2. Genom föreskrifterna upphävs Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (RPSFS 2005:12, FAP 473-1) om fingeravtryck och annan signalementsupptagning.

På Polismyndighetens vägnar

ANDERS THORNBERG

Liselotte Nielsen Sundberg
(Nationellt forensiskt centrum)